

диз'юнктивних конекторів як засобів міжфразового / внутрішньофразового зв'язку, а також трансфрастична контамінація модального значення примусової необхідності модальним значенням заперечної можливості.

Література

Бондарко А.В. Теория функциональной грамматики: Введение. Аспектуальность. Временная локализованность. Таксис: [коллективная монография в 6 т. / отв. ред. Александр Владимирович Бондарко / Бондарко А.В., Недялков В.П., Храковский В.С. и др.]. – Ленинград: Наука, 1987. *Бондарко А.В.* Теория функциональной грамматики: Качественность. Количественность: [коллективная монография в 6 т. / отв. ред. Александр Владимирович Бондарко / Павлов В.М., Пупынин Ю.А., Смирнов И.Н. и др.] . – СПб: Наука, 1996. *Бондарко А.В.* Теория функциональной грамматики: Локативность. Бытийность. Посессивность. Обусловленность [коллективная монография в 6 т. / отв. ред. Александр Владимирович Бондарко / Гак В.Г., Рахилина Е.В., Реферовская Е.А. и др.]. – СПб: Наука, 1996. *Бондарко А.В.* Теория функциональной грамматики: Персональность. Залоговость: [коллективная монография в 6 т. / отв. ред. Александр Владимирович Бондарко / Бондарко А.В., Булыгина Т.В., Гак В.Г., Шмелев А.Д. и др.] . – СПб: Наука, 1991. *Бондарко А.В.* Теория функциональной грамматики: Субъектность. Объектность. Коммуникативная перспектива высказывания. Определенность / неопределенность: [коллективная монография в 6 т. / отв. ред. Александр Владимирович Бондарко / Бондарко А.В., Селиверстова О.Н., Прозорова Л.А., Пупынин Ю.А. и др.] . – СПб: Наука, 1992. *Бондарко А.В.* Теория функциональной грамматики: Темпоральность. Модальность: [коллективная монография в 6 т. / отв. ред. Александр Владимирович Бондарко / Беляева Е.И., Корди Н.Н., Цейтлин С.Н. и др.] . – Ленинград: Наука, 1990.

Довідники

1. *Зорько Г.Ф.* Новый большой итальянско-русский словарь / Г.Ф.Зорько. – [2-е изд.]. – М.: Рус. яз. – Медиа, 2005. – 1230 с.

Джерела ілюстративного матеріалу

Svevo I. Una vita. – Milano: Oscar Mondadori, 1985. – 395 p. *Oggi* 18. 05. 2005.

ЧЕРНЮХ Б. В.

(Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка)

КАТЕГОРІЯ ІНТЕНСИВНОСТІ ТА ЛАТИНСЬКЕ ДІЄСЛОВО

The functional-semantic field of intensity and its representation in the Latin verbal system is the question under research. It is shown, that the above-mentioned field is represented by the means of the different language levels: lexical, morphological, word-building and rarely syntactical. Their role and productivity are also discussed.

Key words: Latin language, verb, intensity, adverbs, affixation, functional-semantic field

Серед функціонально-семантичних полів присутніх у будь-якій мові, функціональна граматики виділяє поле інтенсивності, в основі якого лежить однойменна категорія. Згідно з Ш. Баллі, „під терміном інтенсивність слід розуміти всі відмінності, які зводяться до категорій кількості, величини, цінності, сили і т. п., незалежно від того, чи йдеться про конкретні уявлення, чи абстрактні ідеї” [Баллі, 1961, с. 202]. Подібної точки зору дотримується більшість дослідників, акцентуючи увагу на кількісному елементі у семантиці інтенсивності і розглядаючи її як зміну рівня ознаки в межах даної міри, яка не змінює даної якості [Шейгал 1981, с. 13]. С. Є. Родіонова пропонує ширше тлумачення згаданої категорії, розглядаючи її, з одного боку, як проміжну між категоріями якості та кількості, а з іншого — як похідну „від особливої прагматичної категорії зміст якої можна осмислити за допомогою понять „виокремленість” (релевантність) і „висунення” [Родионова 2004, с. 301; Родионова 2005, с. 154, 156]. Кількісно-якісний характер категорії інтенсивності визнається багатьма дослідниками. На думку О.В. Бондарко, подібні категорії можуть утворювати самостійні функціонально-семантичні поля, які займають „серединне положення між полями якості і кількості (перетинаючись і з тим і з іншим)” [Бондарко 2001, с. 21]. Подібне проміжне розташування характерне також для інших категорій: ступеню ознаки, недискретної кількості, градуальності, компаративності кожна з яких вичленовує окремий сегмент на перетині згаданих полів. Для категорії інтенсивності, як слушно відзначає С. Є. Родіонова, „найважливішим стає прагматичний аспект — суб’єктивна вагомість для учасників ситуації ...збільшення кількості ознаки” [Родионова 2004, с. 303]. Виражаючи вищий ступінь ознаки, інтенсивність передовсім пов’язується з поняттям „дуже”, який А. Вежбіцка виділяє серед т.зв. семантичних примітивів, тобто „декількох десятків понять, які отримують ... лексичне втілення у всіх мовах світу... з яких будується всі решта понять” [Вежбицкая 1997, с. 297].

Незважаючи на те, що категорія інтенсивності достатньо широко описана на матеріалі сучасних мов [Родионова 2004, с. 300], її дослідження у давніх мовах практично відсутні. Серед праць, які залучають латинський матеріал, слід згадати монографію В. Дресслера [Dressler 1968], але її автор обмежується лише звертанням до історичного інфінітива.

Не претендуючи на всебічне висвітлення згаданої категорії у латинській мові, що може становити предмет майбутніх досліджень, обмежимося аналізом інтенсивності на рівні дієслова.

Розглядаючи дієслівну інтенсивність, можна констатувати, що визначальною у ній є кількісна складова, яка може реалізуватись у подвійний спосіб, передбачаючи вищу від норми ознаку дії (*orare* „говорити” – *exorare* „вмовляти, благати”) або поширення дієслівного поняття на більший обсяг (*negare* „заперечувати” – *denegare* „цілковито заперечувати”). Розглядаючи інтенсивність як похідну від дієслівної множинності, В. Дресслер говорить про сім її різновидів, які охоплюють наступні ознаки: повноту, швидкість (швидше /повільніше), співвідношення з нормою (більше/менше), впевненість [Dressler 1968, с. 81-83].

Серед властивих для латинської мови засобів вираження дієслівної інтенсивності ми виділяємо: 1) лексичні; 2) морфологічні; 3) словотвірні; 4) синтаксичні.

До першої групи належать дієслівні лексеми, що характеризуються вищою, порівняно з нейтральним дієсловом, ознакою якості, яка, проте, не змінює основного семантичного значення. Типовим прикладом цього може слугувати зіставлення дієслів *volo* „хотіти” та *cupio* „прагнути”, пор. (1 а-б):

1 а) *Nam quotiens foras ire volo, me retines, revocas, rogitas...* (Pl. Men. 114) „Бо щоразу, коли хочу йти на вулицю, ти мене затримуєш, кличеш назад, просиш...”

1 б) *Cupio hercle inspicere hasce aedis.* (Pl. Most. 674) „Клянусь Гераклом, прагну подивитись на цей будинок”.

Близькі на перший погляд дієслова *lacrimare* та *plorare* об'єднані спільною семою „плач” також різняться за ступенем інтенсивності. Якщо для першого властива нейтральність вираження ознаки, то друге доповнюється додатковим відтінком «голосно». *Oxford Latin Dictionary (OLD)* характеризує згадані слова наступним чином: *lacrimo* “to shed tears, weep”, *ploro* “weep aloud, wail, whine” [OLD s.v.]. Цю відмінність у значеннях можна простежити на прикладі одного з листів Сенеки Молодшого у якому він, виражає співчуття Луцілію з приводу смерті його товариша Флакка: *Nec sicci sint oculi amisso amico nec fluant; lacrimandum est, non plorandum.* (Sen. Epist. mor. 63,1-2) „Нехай після втрати товариша очі не будуть ні сухими, ні вологими, треба плакати, а не ридати”.

Серед дієслів з інтенсивною семантикою також виділяється невелика група звуконаслідувальних, що характеризуються підвищеною емотивністю: *garrere* „говорити швидко, базікати”, *gannire* „бурчати”, ознакою яких є т.зв. „експресивне” подвоєння приголосного.

Детальніший аналіз аналогічних дієслівних пар ускладнюється, а почасти, і унеможливується з очевидних об'єктивних причин — неможливості встановити відмінності такого роду на підставі лише писемних джерел.

Значно поширенішими засобами інтенсифікації є прислівники з відповідним значенням. При цьому „дієслівне сполучення не становить єдиного цілого, а позначає дію з додаванням елемента, який підсилює одну з сем дієслова чи комбінацію сем” [Вольф 2002, с. 138]. Серед таких лексем найчастіше засвідчені *valde*, *vehementer*, *tam*, *multo*, *nimis*, тобто слова, семантика яких містить поняття „дуже” (2а-г):

2 а) ...*nimisque id genus odi ego male.* (Pl. Rud. 920) „...я надто і ненавиджу цей рід (людей)”.

2 б) ...*fluctuare video vehementer mare.* (Pl. Rud. 903) „Бачу, що море дуже хвилюється”.

2 в) ...*hi ... tantopere de potentatu inter se multos annos contenderent ...* (Caes. BG 1, 31,4) „Вони... багато років запекло воювали між собою...”.

2 г) ...*valde te rogo ...* (Petr. 71,6) „Дуже тебе прошу...”.

Вищий ступінь інтенсивності у латинській мові часто виражається також поєднанням дієслова з двома інтенсифікуючими прислівниками першим з яких є *tam* «так, настільки» (3 а- б):

3 а) ...*servus libitinarii ... tam valde intonuit, ut totam concitaret viciniam.* (Petr. 78,6) „...раб могильника ... заспівав так голосно, що розбудив всіх сусідів”.

3 б) ...*indignatus puer, quod Scylacem tam effuse laudaret, catellam in terram deposuit ...* (Petr. 64,9) „Хлопець ображений, що (Трімальхіон) так щедро хвалив Скілака, опустил песика на землю...”.

Згідно з традиційною точкою зору, серед засобів вираження інтенсивності виділяються інтенсифікатори та інтенсифікати. Перші передають значення інтенсивності експліцитно, а другі імпліцитно містять сему інтенсивності [Родионова 2005, с. 159]. Говорячи про прислівники, іноді буває доволі важко провести межу між інтенсифікаторами та інтенсифікатами. Слова у семантиці яких закладено вказівку на інтенсивність (*valde*, *vehementer*, *tantopere* і под.) належать до інтенсифікатів. Але поєднуючись із дієсловом, вони виступають як інтенсифікатори. Чітку межу між обома класами, як видається, можна провести у випадках, коли позбавлене будь-якого відтінку інтенсивності слово у поєднанні з дієслівною лексемою сприяє виникненню у ній вищого ступеня якості. Прикладом такого вживання може слугувати прислівник *longe* „далеко”, який може ставати інтенсифікатором під впливом контексту та

залежно від семантики дієслова з яким поєднується: при дієсловах, що позначають локалізацію об'єкта у просторі, він зберігає своє первинне значення (4 а), а поєднуючись з дієсловами, які мають відтінок елативності, набуває інтенсифікуючого значення «дуже» (4 б):

4 а) ...ab his cognoscit non longe ex eo loco oppidum Cassivellauni abesse ... (Caes. BG 5,21,2) „Від них (Цезар) довідався, що неподалік від цього місця розташоване місто Кассівелавна”.

4 б) In ea (Syracusa) sunt aedes sacrae complures, sed duae quae longe ceteris antecellant... (Cic. Verr. 2,4,118, 5-6) „У ньому (=Сиракузах) є багато священних будівель, але дві, які значно виділяються серед інших...”.

Морфологічні засоби реалізації інтенсивності у латинській мові представлені вищим та найвищим ступенями порівняння. Аналіз лексем, що вживаються у функції інтенсифікаторів дозволяє стверджувати, що значну частку серед них становлять ті, для яких значення вищості є імпліцитно притаманним (plus, magis, maxime) (5 а – б):

5 а) ...nam iniurato scio plus credet mihi quam iurato tibi. (Pl.Amph. 437) „Бо він більше повірить мені, який не присягав, ніж тобі, що присягнув”.

5 б) ...ibi continuo contonat // sonitu maximo; aedes primo ruere rebamur tuas (Pl.Amph. 1094-1095) „Там раптово загриміло // дуже голосно; спершу ми думали, що твій дім валиться”.

Крім згаданих лексем інтенсивність вираженої дієсловом ситуації виражається також за допомогою ступенів порівняння інших прислівників: (diligenter (diligentius), cupide (cupidius), audacter (audacius), aegre (aegerrime) і т. п.) (6 а – в):

6 а) Inhorruui ego tam fabulosa pollicitatione conterritus, anumque inspicere diligentius coepi . . . (Petr. 135,1) „Я злякався переляканий такою казковою обіцячкою і почав старанніше приглядатись до бабусі...”.

6 б) ...qui (Romani) cupidius novissimum agmen insecuti ... cum equitatu Helvetiorum proelium committunt... (Caes. BG 1, 15,2) „Вони (=римляни) запекліше переслідуючи ар'єгард ... вступили у сутичку з кіннотою гельветів”.

6 в) Helvetii repentino eius adventu commoti, cum id quod ipsi diebus XX aegerrime confecerant, ut flumen transirent, illum uno die fecisse intellexerent, legatos ad eum mittunt. (Caes. BG 1, 13,2) „Схвилювані його (= Цезаря) раптовим прибуттям, гельвети, коли зрозуміли, що те, що вони з такими зусиллями робили двадцять днів, щоб перейти ріку, він за здійснив за один день, послали до нього послів”.

Використання ступенів порівняння як інтенсифікаторів підтверджує тісний зв'язок між інтенсивністю та градуальністю, компаративністю, ступенем вияву ознаки і співвідношенням з нормою, між якими існують точки перетину.

Словотвірними засобів вираження інтенсивності є префіксація та суфіксація. Розвинувшись на основі первісних адвербіальних утворень, префікси внаслідок тісного зв'язку і залежності від лексеми з якою поєднуються, значною мірою втратили свою самостійність. Це, у свою чергу, спричинилось до здатності виражати ними ціле коло значень — від просторових, які відображають їх первісну семантику, до цілого ряду абстрактних (аспектуальних, соціативних, інтенсивних і ін.). Як відзначає Б. Гарсія-Ернандез, префікси „краще від прийменників зберігають первісне значення адвербіальної функції, але під впливом кореня ... отримують велику кількість значень. Немає нічого дивного знайти у одного і того самого префікса дуже різні значення, кожне з яких є мотивованим” [García-Hernández 1995, с. 164]. Саме тому в латинській мові, відсутні виключно „інтенсифікуючі” префікси. Значення інтенсивності у них є оказіональним і здатне виражатись різними, іноді

антонімічними префіксами, серед яких виділимо ad-, per-, super-, de-, ex-, com-, ante-, prae-.

Префікс ad- первинним значенням якого є вказівка на наближення „до” (напр., adducere „приводити, вести до”), поєднуючись з дієсловами з абстрактною семантикою, міг вказувати на збільшення певної ознаки завдяки її додатковому привнесенню. Таке його значення відзначали вже античні антиквари та коментатори. У Авла Геллія (Gell. 6, 7, 5) знаходимо згадку про поета Анніана, який стверджував на необхідності ставити гострий наголос на префіксі ad-, коли той позначає напруження (intentio). Про інтенсифікуючий вплив згаданого префікса висловлювались також Сервій та Донат, напр.: potest et ad- ‘valde’ significare ut sit adiuro ‘valde iuro’ (Serv. ad Aen. 12, 816) „ad- може також позначати ‘дуже’ як, наприклад, adiuro ‘дуже клянусь’” (див. також. Donat ad Ter. Нес. 268).

Первинне значення префікса per-, який позначає протяжність [van Laer 2002, с. 427] також може модифікуватись у інтенсифікуюче за рахунок акцентуації уваги на кінцевій межі дії і абсолютизації результату. Зокрема, дієслово negare „заперечувати” за рахунок додавання згаданого префікса отримує значення „категорично заперечувати” [OLD s.v. pernego] (7 а):

7 а) Aulam auri , inquam ... //te abstulisse. Neque edepol ego dixi neque feci. Evcl. Negas? //Лус. Pernego immo. (Pl. Aul. 763-765) „Я кажу, що ти забрав// шкатулку золота.: Клянусь Поллуксом, яні не говорив, ні не робив.: Заперечуєш.: Справді категорично заперечую”.

Подібним чином дієслово perdiscere отримує додаткове значення повноти ознаки порівняно з простим discere: discere „вивчати” — perdiscere „старанно вивчати, здобувати повні знання” (7 б):

7 б) ... hic locus de vita et moribus totus est oratori perdiscendus (Cic. De or. 1, 69) „...все це місце про життя і звичаї ораторові слід старанно вивчити”.

Подібним чином значення «досягнення межі», а, отже, повноти дії притаманне префіксам com-, de- та ex- може реалізуватись як інтенсивне. Як відзначають Анна А. Залізник та О. Д. Шмельов, значення інтенсивності може реалізуватись двома способами — виражаючи інтенсивність вираження дії або її повноту [Zalijnjak, Shmelev 2007, с 219], напр., (7 в- г):

7 в) ... quasi saetis labra mihi compungit barba... (Pl. Cas. 929) „... ніби щетина борода коле (досл. „повністю коле”) мені губи...”.

7 г) Cum illa quam tuos gnatus annos multos deamat... (Pl. Epid. 219) „ (Її бачили) з тією, яку твій син дуже кохав багато років...” (пор. deamare: vehementius amare (Non., р. 138)).

7 г) Et disco, qua parte fluat ... Araxes //...//cogor et e tabula pictos ediscere mundos... (Prop. 4, 3, 35-37 passim) „І вчу у який бік тече...Аракс //...// і змушений докладно вивчити з таблиці намальовані світи...”.

Особливий вид інтенсивності, яку умовно можна назвати „квалітативною” виражається за допомогою префіксів ante- та super-. На відміну від попередніх вони не так вказують на виконання дії з особливим напруженням чи її повноту, як на вищий, порівняно з нормою, ступінь якості вираженої дієслівною лексевою (7 д-е):

7 д) ... quae civitas (sc. Нурате) cunctae Thessaliae antepollet... (Apul. Met. 1,5,12-13) „...це місто (=Гіпата) є наймогутнішим зі всієї Фессалії...”.

7 е) ... nihil neque desit neque superfluat... (Quint. Inst. 8,2,22) „...нехай нічого ні не бракує, ні не буде над міру...”.

Серед латинських дієслів існує розряд, який традиційна граматики визначає як *verba intensiva*. Це — віддієслівні утворення, які закінчуються на *-tare, -sare* (*cantare* (*canere*) „співати”, *cursare* (*currere*) „постійно бігати”). Виокремлення їх у окрему групу було здійснено ще у античності. На вищу інтенсивність згаданих дієслів порівняно з вихідним вказував, зокрема, Авл Геллій: ‘*quassare*’ quam ‘*quatere*’ *gravius violentiusque est* (Gell. 2,6,5-6) „*quassare* (потрясати) є важчим і сильнішим ніж *quatere* (трясти)”. Характерною рисою згаданих дієслів є їх формальна близькість до т. зв. фреквентативних, які позначали часто повторювані дії, і ознакою яких є кінцевий елемент *-itare* (*legere* — *lectare* — *lectitare*). Пізньоантичні граматики розглядали утворення на *-tare, -sare* у рамках ітеративності, відзначаючи, що вони виражають дію, яка відбувається частіше, а дієслова на *-itare* — постійну дію (Ехс. Char. I,563, 4-5). Властива для таких дієслів інтенсивність часто знаходила свій вияв у появі нового значення: *carere* „брати” — *captare* „хапати, ловити”, *vehere* „везти” — *vehare* „гнати”. Водночас існує чимало випадків, коли такі утворення, лише формально відрізняючись від простих дієслів семантично співпадали з ними, напр., *canere* - *cantare* „співати”, *fugere* – *fugitare* „втікати”, *rogare* – *rogitare* „просити”. Низька продуктивність суфіксів як засобу творення інтенсивності, зумовлена їх десемантизацією і перетворенням у виключно словотвірний елемент, вже у ранній латині сприяла зникненню первісної інтенсивності особливо за умови втрати вихідного дієслова. У різні періоди історії латинської мови частотність вживання цих дієслів змінювалась. Цезар та Ціцерон уникають їх, у авторів архаїзаторського напрямку вони зустрічаються частіше і особливо поширені у розмовній латині, співпадаючи за значенням з відповідними простими.

Синтаксичні засоби вираження інтенсивності у сфері дієслова, на відміну від іменних частин мови, є найменш поширеними. Серед них у аналізованих авторів нами засвідчено тільки поодинокі випадки поєднання синонімічних або близьких за значенням лексем (8), за рахунок чого дієслову надається більша динамічність:

8) *Id petam idque persequare corde et animo atque viribus.* (Pl. Capt. 387)

„Цього прагнутиму і здобуватиму серцем, душею і силами” (= „зі всієї сили”).

Здійснене дослідження дозволяє зробити висновок про поліцентричний характер функціонально-семантичного поля інтенсивності. У сфері латинського дієслова його утворюють лексичні, морфологічні словотвірні та синтаксичні засоби. Найпоширенішими та формально і семантично найвиразнішими серед них є перші дві групи. Слабше інтенсивність виражається словотвірними засобами, зокрема, префіксами, де вона є похідною від аспектуальних значень і характеризується меншою виразністю. Синтаксичні засоби вираження дієслівної інтенсивності мають периферійний характер.

Наступні дослідження у згаданому напрямі можуть стосуватись діахронних змін у структурі ФСП інтенсивності, аналізу зв'язків інтенсивності з модальністю та аспектуальністю.

Література

Балли Ш. Французская стилістика. – М.: Изд-во иностр. литературы, 1961. – 394 с. *Бондарко А. В.* Основы функциональной грамматики. Языковая интерпретация идеи времени. — СПб.: Изд-во СПбГУ, 2001.— 260 с. *Вежбицкая А.* Язык. Культура. Познание.—М.: Русские словари, 1997. — 411с. *Вольф Е. М.* Функциональная семантика оценки.— М.: Едиториал УРСС, 2002.— 280 с. *Родионова С. Е.* Интенсивность и ее место в ряду других семантических категорий // Славянский

вестник.— 2004.— Вып. 2.— С. 300-313. *Родионова С. Е.* Семантика интензивности и ее выражение в современном русском языке // Проблемы функциональной грамматики: Полевые структуры /отв. ред. Бондарко А. В., Шубик С. А.— СПб: Наука, 2005.—С. 150-168. *Шейгал Е.И.* Интензивность как компонент семантики слова в современном английском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: М., 1981. — 26 с. *Dressler W.* Studien zur verbalen Pluralität: Iterativum, Distributivum, Intensivum in der allgemeinen Grammatik, im Lateinischen und Hethitischen —Wien: ÖAW, 1968.— 253 p. *García-Hernández B.* Die Evolution des lat. sub und die Urbedeutung des idg. *(s)upo // Indogermanische Forschungen.— Bd. 100.— 1995.— S. 163-171. *Oxford Latin Dictionary.* — Oxford: Oxford University Press, 1983.— 2150 p. *van Laer S.* Preverbation et “duplication” en latin: l'exemple de per- // Theory and description in Latin linguistics. Selected papers from the 11 th international Colloquium on Latin linguistics (Amsterdam, June 24-29 2001) / Bolkestein A.M., Kroon C. H. M., Pinkster H. al.— Amsterdam: J.-C. Gieben Publisher, 2002.— P. 421-434. *Zaliznjak Anna A., Shmelev Aleksej D.* Sociativity, conjoining, reciprocity and the Latin prefix com- // Reciprocal Constructions /ed. Nedjalkov V.P., Geniušienė E. Š., Guentchéva Z.—Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2007.— P. 209-229.

ШУЛЯРЕНКО М.П.

(Національний ун-т „Львівська політехніка”)

ЗВУКОСИМВОЛІЗМ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ПРАГМАТИЧНОГО ЕФЕКТУ В ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

This article defines the notion of political communication as an integral part of the modern society and shows the necessity of taking into consideration the results of phonosemantic researches while composing political speeches in order to achieve the pragmatic goal. Existing (VAAL) and currently developed (Phonosemia) computer programs can help to define the symbolic meanings of the words.

Key words: *political communication, political rhetoric, political speech, pragmatic goal, phonosemantics, symbolic meaning.*

Метою є довести доцільність використання результатів досліджень звукового символізму при написанні політичних промов.

Завданням є дослідження символічного значення найчастотніших слів у промовах українських та німецьких політиків.

Об'єктом є політична комунікація як невід'ємна і важлива складова сучасного суспільства.

Предметом є політична промова як одна зі складових політичної комунікації та політичної риторики, основним завданням якої є досягнення прагматичного ефекту на аудиторію.

До 70-х років ХХ ст. політичну комунікацію розглядали лише як складову політичної науки. Виокремлення політичної комунікації як самостійної дисципліни вимагало чіткого визначення її основних понять. Є безліч спроб окреслити поняття політичної комунікації, які залежать від того, в який час і з якої точку зору розглядали ПК.